

حائط ← فدک

حُباب بن قیظی: از شهدای أحد

حباب بن قیظی بن عمرو بن سهل^۱ از تیره بنی عبدالاشهل^۲ اوس^۳ بود. نام‌های جناب^۴ و حباب^۵ نیز برای وی ذکر شده که می‌توان آن را تصحیف حباب دانست. مادرش صعبه دختر تیهان بن مالک^۶ و خواهر ابوالهیثم بن تیهان از نقبای انصار در پیمان عقبه دوم^۷ بود. حباب به همراه برادرش صیفی بن قیظی در غزوه احد (سال سوم) حضور داشت^۸ و به همراه برادرش^۹ در غزوه احد به شهادت رسید.^{۱۰}

۱. اسد الغابه، ج ۲، ص ۴۲۳؛ الاصابه، ج ۲، ص ۸.
۲. المغازی، ج ۱، ص ۳۰۱؛ اسد الغابه، ج ۱، ص ۴۳۶؛ الاصابه، ج ۲، ص ۸.
۳. انساب الاشراف، ج ۱، ص ۳۲۹.
۴. اسد الغابه، ج ۱، ص ۴۵۲؛ الاصابه، ج ۱، ص ۶۰۶.
۵. الاستیعاب، ج ۲، ص ۴۳۹؛ اسد الغابه، ج ۱، ص ۵۹۵؛ الاصابه، ج ۲، ص ۳۱۶.
۶. الانساب، ج ۱۰، ص ۵۴۳؛ اسد الغابه، ج ۱، ص ۴۳۶؛ الاصابه، ج ۳، ص ۳۶۸.
۷. الاستیعاب، ج ۱، ص ۳۱۶؛ اسد الغابه، ج ۱، ص ۴۳۶؛ البداية و النهایه، ج ۳، ص ۱۶۱.
۸. تاریخ خلیفه، ص ۲۹؛ الاستیعاب، ج ۱، ص ۳۱۶؛ تاریخ الاسلام، ج ۲، ص ۲۰۱.
۹. المغازی، ج ۱، ص ۳۰۱؛ تاریخ خلیفه، ص ۲۹؛ الاستیعاب، ج ۱، ص ۳۱۶.
۱۰. المغازی، ج ۱، ص ۳۰۱؛ تاریخ خلیفه، ص ۲۸-۲۹؛ الاستیعاب، ج ۱، ص ۳۱۶.

العاملی (۱۰۳۳-۱۰۴۰ق.)، تحقیق سید احمد حسینی اشکوری (۱۳۱۰-ش.)، قم، انتشارات دارالکتاب الاسلامی، ۱۳۶۲ش؛ بیوتات کربلاء القدیمه: محمد علی القصیر، به کوشش عبدالصاحب، لبنان، البلاغ، ۱۴۳۲ق؛ تاریخ نگارستان: قاضی احمد غفاری کاشانی (م. ۹۷۵ق.) به کوشش مدرس گیلانی، تهران، کتابفروشی حافظ، ۱۴۱۴ق؛ تنضید العقود السنیه بتمهید الدولة الحسنیه: سید رضی الدین موسوی عاملی (م. ۱۱۶۳ق.)، به کوشش سید مهدی رجایی، قم، نشر الانساب: ۱۴۳۱ق؛ دره نادره تاریخ عصر نادرشاه: مهدی خان استرآبادی (م. ۱۱۸۰ق.)، به کوشش شهیدی، تهران، علمی و فرهنگی، ۱۳۸۴ش؛ الذریعة الی تصانیف الشیعه: آقابزرگ تهرانی (م. ۱۳۸۹ق.)، بیروت، دار الاضواء، ۱۴۰۳ق؛ سفارنامه‌های ایران: محمد امین ریاحی، توس، ۱۳۶۸ش؛ شهداء الفضیله: عبدالحسین الامینی (م. ۱۳۹۰ق.)، النجف، مطبعة الغری، ۱۳۵۵ق؛ عالم آرای نادری: محمد کاظم مروی، تهران، نشر علم، ۱۳۷۰ش؛ مجله یادگار (ماهنامه): عباس اقبال آشتیانی؛ نابغه فقه و حدیث سید نعمت الله جزائری: سید محمد جزائری، قم، مجمع الفكر الاسلامی، ۱۴۱۸ق؛ نزهة الجلیس: السید العباس الحسینی الموسوی (م. ۱۱۸۰ق.)، قم، الحیدریه، ۱۴۱۷ق؛ النفحة المسکیة فی الرحلة المکیه: عبدالله السویدی البغدادی (م. ۱۱۷۴ق.)، به کوشش عماد عبدالسلام، ابوظبی، المجمع الثقافی، ۱۴۲۴ق. محمدتقی ذاکری

حُبَاشَه: از بازارهای فصلی عرب در تهامه و

محل تجارت پیامبر ﷺ پیش از بعثت

حباشه به معنای اشیای مختلف دورهم جمع شده^۱ و نام دو بازار است که در جاهلیت، با جمع شدن اجناس گوناگون، در نقاط مشخصی از حجاز و تهامه شکل می گرفته است.^۲ حباشه بازار فصلی مخصوص قبیله ازد یمن بود.^۳ این بازار در ماه رجب، در منطقه تهامه که شش مرحله^۴ با مکه فاصله داشت، به مدت ۸ روز برپا می شد.^۵ برخی حباشه را از نواحی مکه و از بزرگترین بازارهای عرب در تهامه دانسته اند.^۶

برخی مورخان، حباشه را محل دادوستد تاجران حجازی و یمنی^۷ و نیز برخی از پژوهشگران، خون‌بها گرفتن از اسیران، غارت‌های عرب و انتقام‌گیری از جنایتکاران را از دیگر کارکردهای این بازار دانسته اند.^۸

۱. الصحاح، ج ۳، ص ۹۹۹، «حش»: معجم البلدان، ج ۱، ص ۱۰؛ لسان العرب، ج ۶، ص ۲۷۹، «حش».
۲. اسواق العرب، ج ۱، ص ۲۵۸.
۳. اخبار مکه، ج ۱، ص ۱۹۱؛ اتحاف الوری، ج ۱، ص ۵۹۱.
۴. اخبار مکه، ج ۱، ص ۱۹۱.
۵. جمهرة نسب قریش، ج ۱، ص ۳۷۱؛ معجم ما استعجم، ج ۲، ص ۴۱۸؛ شفاء الفرام، ج ۲، ص ۳۴۲.
۶. معجم ما استعجم، ج ۲، ص ۴۱۸؛ العقد الثمین، ج ۴، ص ۱۴۵.
۷. المفصل، ج ۱۴، ص ۶۳.
۸. اسواق العرب، ج ۱، ص ۲۵۹.

الاستیعاب فی معرفة الاصحاب: یوسف بن عبدالله بن عبدالبر (۳۶۸-۴۶۳ق.)، تحقیق علی محمد البجاوی، بیروت، دار الجیل، ۱۴۱۲ق؛ اسد الغابه فی معرفة الصحابه: علی بن محمد بن الاثیر (۵۵۵-۶۳۰ق.)، بیروت، دار الفکر، ۱۴۰۹ق؛ الاصابة فی تمییز الصحابه: ابن حجر العسقلانی (۷۷۳-۸۵۲ق.)، به کوشش علی محمد معوض و عادل احمد عبدالموجود، بیروت، دار الکتب العلمیه، ۱۴۱۵ق؛ انساب الاشراف: احمد بن حبیب البلاذری (م. ۲۷۹ق.)، تحقیق سهیل صادق زکار و ریاض زرکلی، بیروت، دار الفکر، ۱۴۱۷ق؛ الانساب: عبدالکریم السمعانی (م. ۵۶۲ق.)، به کوشش عبدالرحمن، حیدرآباد، دائرة المعارف العثمانیه، ۱۳۸۲ق؛ البدایة و النهایة فی التاریخ: اسماعیل بن عمر بن کثیر (۷۰۰-۷۷۴ق.)، بیروت، مکتبة المعارف، ۱۴۱۱ق؛ تاریخ الاسلام و وفیات المشاهیر و الاعلام: شمس‌الدین محمد بن احمد الذهبی (م. ۷۴۸ق.)، به کوشش عمر عبدالسلام، بیروت، دار الکتب العربی، ۱۴۱۰ق؛ تاریخ خلیفة بن خیاط: خلیفة بن خیاط (م. ۲۴۰ق.)، به تحقیق مصطفی نجیب فواز و حکمت کشلی فواز، بیروت، دار الکتب العلمیه، ۱۴۱۵ق؛ المغازی: محمد بن عمر الواقدی (م. ۲۰۷ق.)، به کوشش مارسدن جونز، بیروت، مؤسسة الاعلمی، ۱۴۰۹ق.

محمد رضا میرزایی

